

Szerkesztőségi Iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Ploitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1899.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

XXVIII. évfolyam. 298. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 12 Ft.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap esti 6 óráig.

Szombat, december 30.

Előfizetésre való felhívás

a „Torontál”

című napilap XXIX. évfolyamára.

Az újév beköszöntése alkalmából bizalommal kérjük annak a liberális érzelmű, intelligens magyar közönségnek a támogatását, mely lapunkat közel három évtizeden át szeretettel és megtisztelő bizalmával vette körül.

Lapunk a délvidéken, a magyar kultúra szolgálatában missziót teljesít és ennek érzetében kérjük olvasóink további szíves pártolását.

Nem dobálózunk nagyhangú mondásokkal, nem ígérgetünk hetet-havat, sőt papiros-konkurrenciát sem csinálunk a fővárosi és legtöbb vidéki napilapok módjára, hanem megmaradunk eddigi és féltve őrzött tradícióink mellett, mely nem más, mint a közönség érdekeinek önzetlen istápolása és kiszolgálása.

Eddig is hű tükrök voltunk Torontál-megye és Nagybecskerek város köz és társadalmi életének, ezek akarunk lenni jövőben is, miért is kérjük azokat, akik helyeslik eddigi magatartásunkat, ezentul is legyenek hűveink.

Lapunkat hivatásos hírlapírók állítják össze, folyton gazdagabb és változatosabb tartalommal és ha a közönség támogatása irányunkban emelkedni fog, a lap szellemi beltartalma is ezzel fog lépést tartani.

Előfizetési feltételeink lapunk homlokán olvashatók.

Hazafias tisztelettel

a „Torontál”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Az év végén

Nagybecskerek, december 30.

Letűnik a nagy század s az ujnak mesgyéjén holnap, kis karácsony napján újra felhangzik az égi szó:

„Békesség a földön s az embereknek jóakarati!”

Szózatok, kevesebb égi értékben s bizonyára mulóbb hatással ez emberileg óriásinak mondható, de a végzet kerekén oly gyorsan lepergő századok lefolyása alatt hangzottak el teméntelen mennyiségben, de még azok is, a miknek nyomán láng- és vértenger fakadt, legalább látszólag igyekvők valának: beburkolni célzataikat a fenséges szózat igazságaiban s a legtöbb esetben a századok történelmének tanúságai szerint, mindig oda fordultak a századok nyomán fölviharzott küzdelmek, hova őket végeredményeikben a karácsonyi égzengés elhívta Duló csaták, világrengető forrongások, lelkiismereti villongások közepette amaz égi szó fejezte be a harcokat. Az öröktagadás szelleme bár akárhányszor vélt diadalmasodni, mindenkoron szárnyaszegetten hullott vissza a maga sötét birodalmába. Az igaz, hogy a sötétségben, talán annak árnyékától újabb erőt nyert s kisebb-nagyobb időközökkel újból felüti fejét, de csak azért, hogy bár nagy megpróbáltatások árán, az összetartásra kényszerített nagy önmegtágadás révén, ismét letörten hulljon vissza.

Az emberi jogok s egyszersmind kötelességeknek, a zavartalan fejlődésnek, a nemzetek és népek önfentartási ösztönének valóságos alapjai fektetvük le ebben az isteni kijelentésben, melynek örök igazságát, örök érvényét évezredek látszólag másnemű tanulságai sem gyöngíthetik meg, legkevésbé ama materialis irányzat, mely a társadalomban akkora polgárjogot látszott nyerni az utóbbi évtizedekben, hogy hol irányítólag, hol fölforgatólag, a társadalmi rend gyökeres megváltoztatására törekszik.

Részben talán ennek lehet tulajdonítani másfelől azt a némely országban hatékonyan, némelyben lappangva, szenvedve működő irányzatot, melyet szemben a fölforgatás tendenciáival inkább a konzervativizmus, a bigottság alapeszméi vezetnek kihatólag magára a politikai életre is.

Azt talán nem is kell vitatnom e lapok fölvilágosult olvasó-közönsége előtt, hogy a politikában micsoda jogosultsága van a szoros értelemben vett lelkiismereti kérdéseknek (hiszen a tágabb értelemben vett lelkiismeretnek is sok esetben vajmi kevés hely jut a politikai kérdésekben), de az eltagadhatlan tény, hogy ama szózat, mely voltaképen attól származott, a ki „az egy akol és pásztor” nagy gondolatát a világba dobta, hovatovább s a körülmények behatása alatt óriási erőt merít épen a reakció folytán, amit a materialista irány hordoz méhében. Annyi bizonyos, hogy abban a létért való küzdelemben, melyet a politikai pártok a szomszédban ugyyszólván életre-halálra vívnak évek sora óta, nagy erejével feküdt bele a felekezeti viszály s csuda, ha néhány hét múlva nem olvasunk hasonló indokokat a délafrikai véres küzdelmekről is.

Természetes dolog, hogy minden attól a fölfogástól függ: miként s mi módon értelmezhető a szózat; mily nyelven hirdettessék továbbra is, melyeknek zászlaján lengjen diadalmasan, ki legyen a jóakarati és béke legfőbb ura s kit hova, mely irányban vezéreljen az!?

Igy foly a viszonyokadta mederben a küzdelem s folyni fog talán még századokig a különböző téreken, hol nagyobb hullámokat vetvén, hol pedig elsimulva, lappangóan.

Mi Magyarországnak is kapott néhány kóstolót a civódásokból ezredéves fennállása folyamán s ha tán nem is oly véres, de megdöbbentő csatazaj fölverte a század alkonyán is a politikai csaták mezejét, az u. n. egyházpolitikai viták idején. A pártalakulások s az addig egyöntetűen mű-

A „TORONTÁL” tárcája.

A végtelenben.

Bizony szétfolyik előttem az utolsó pillanat emléke. Ahogy bepillantottam a pisztoly sötét csővébe, odaveszett öntudatom egészen. Még láttam a tűz villanását, tompa ütődést éreztem oldalamon, aztán, mintha ezer rabbilincs hullott volna le rólam, mintha mázsányi terhet dobtam volna le magamról, — énem sulytalanul szállott a végtelenbe.

Messze távolban sápadozik a föld. Karjait nyújtja felém, vissza akarja rabolni elszabadult fiát, de én diadalmasan kacagom hű öröklődését. Ah, elveszítette hatalmát fölöttem! Nem vonz engem a földhöz semmi.

Mennyit szenvedtem én ottan!

Az ember vérszívó állat. En is embernek születtem egykor, de szipolyok nélkül. Csak csápjaim voltak, a sajtó érzés hosszú csápjai, melyekkel gyámoltalanul vergődtem a marakodó, tolongó emberáradatban.

Megtapostak, szárnyaimat megtépdesték és én sebeimmel félrevonultam a magányba. Itt találtam ő reá.

Szép volt-e, vagy csunya? — Nem tudom. De ő is szenvedett és lelkünk egybe fonódott szemeinket át.

Kárpótlásai lettünk egymásnak az elvesztett külvilágért. Amint ott ültünk egymás mellett a kis ház előtt és az este kékes fátyolát vont a körbénk, a nyugalom, a béke csöndje mintha

szelid dallá váltódott volna szívünkben. A sajtó sebeket nem fájlaltuk ilyenkor és biztatón mosolygott reánk a jövőnek szerény, félreeső, de rögtelen ösvénye.

— Aztán . . .

Eh, vé-ezzünk hamar. Aztán ő eltávozott a földről. Sápadt vázát vissza adta a földnek, ő pedig elröpült.

Ledobtam én is lelkemnek földhöz szegező sulyát és keresem . . . keresem a végtelenben.

A vonzás az egyetlen erő e világon. A vágyódás az egyetlen vonzás. A betelt vágyódás az örök nyugalom, a boldogság. Egyetlen erő, egyetlen vágy vonzol engem a végtelenen át: hogy feltaláljam őt.

Itt lebegek az űrben, testetlenül, alak nélkül. Egy tüzes pont vagyok, egy érző atom, előre suhanó törekvés.

Elhagytam a hold fagyos világát; a Mars boldog jóléte hívogat, de gyorsan repülök el mellette. Elmaradnak a bolygók mind.

Mint egy óriási ragadozó, állja utamat a nap, a beláthatatlan izzó tűz. Annak minden atómja testvérem nekem. Egő vágyak, melyeket zsarnoki erő tart össze. Napsugár képében szök-dősenk el és életre kelnek más világokon. Az egyikből lesz virág, a másiból gyölködő emberszív.

Keresztül töröm vonzó körét, repülök tovább. Mint a galamb a vércse-raj között, kiringek át az óriási tejuton. Egy futó csillag tűzbe vesz és kergetőzünk az űrben. Játszva menekülök, az pedig sziporkázva pattan szét. Minden sziporkája egy-egy élet, mely formát keres.

Idő nincs az űrben, sem távolság Féradtalanul keresem őt, ki tudja mióta. Oh, ha rátalálnék, örök nyugtom volna. Két egymást kereső vágy, mely tüzes csókban egyesül és semmivé válik meg: az a boldogság.

De nincsen sehol. Es minél jobban távolodom, annál inkább gyöngül erőm, tétovázik röptöm iránya. Elfog a remegés. Hátha nem találok meg, hátha itt fog kelleni kerengnem a végtelen űrben időtlen időig, céltalanul?

De nem!

Valami titkos erő ejtrabul mostan és ragad ellenállhatatlanul magával. — Utamban tűzvonalat leírva száguldok végig a csillagok között. Társaimra akadok, azok messzi kikerülnek. Ömerem őket. Azok is bolygó szellemek, mint én vagyok. A titkos erő visz magával és — jaj! — iszonyodva látom, hogy újra a gyűlölt földre dobott engem.

Ujjá születtem!

Tehát hiába kerestem őt, az egyetlen, a drágát a világűrben. Itt vándorol ő újra a földön. De milyen alakban? Királyleány-e, vagy koldus? Tündéri szépség, vagy csenevész hamupipőke?

Mindegy! A szívemben van az aranytű, mely hozzá vezérel. Végig szenvedem újra a földi életet, hurcolom annak nehéz keresztjét, nyugtalan vágy dob erre-arra, bolyongok, mint Ahasvérus és keresem őt, aki királyleány, vagy koldus, tündéri szép, vagy csenevész hamupipőke.

Vajjon rátalálok e?

Nagy Endre.

ködött pártok azóta sem hegedett szét, válása mind határkövei e küzdelemnek, de az bizonyára politikai érettségünkre valló, hogy minden nemzeti csapás nélkül estünk túl e küzdelmeken is.

Hogy az évi zárlatunk is milyen, ezt legfényesebben mutatja maga az a körülmény, hogy még mindig csupán közjogi téren forognak fenn közéletünkben ellentétek, de azok is oly arányban simulnak össze, a mint azt a történelem kérélelhetlen logikája parancsolja, sőt talán — hála a csodamódra népszerű és bölcs vezérletnek — még sokkal gyorsabb tempóban.

Nálunk valójában — a nemzeti létérdekeinket fenyegető külső behatások között is, vagy tán éppen azok nyomása alatt — az elvi ellentétek is annyira szolid modorban csapnak össze, hogy azokat, kivált mostan nem lehet a küzdelemnek elfajzásától s olyan térre való vitéletől féltetni, ahol a fanatizmus, a durva erőszak együtt, vagy egyedül viszik nemzetöldöklő fegyvereiket a harcba.

Nálunk meg van az a kölcsönös becsülés, ami az utóbbi időkben politikai téren valóban meglepőleg jó fordulatokat mutatott, megvan az egyetértés a közjavára, szóval a legszebb reményekkel lép hetünk be az új évszázadba. Sz. K.

Lapunk olvasóinak és barátainak boldog újévet kíván a szerkesztőség.

HIREK.

Tájékoztató.

December 31. Kereskedő ifjak szilveszter estéje. Szőnyeggyár állandó kiállítása Hunyady-utca 6.
Január 6. Jótékony nőegyleti bál.
Január 13. Pénzügyi tisztviselők bálja.
A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Megviradt . . .

A homályból kibontakozik a napsugár. Új év. Első napja az évnék. Utána sorakozik a többi. Száz és száz.

Megvirad. Fényesen, mosolyogva köszönt be az új év. Biztatón, bátorítva. Erőt, bátorságot ad az a fényesség, a mely kiragyog a felhők közül.

Gazdagabb lesz a mult. Egy lépéssel előre vagyunk. Atbotorkálunk ismét egy éven. Lassan, csendesesen, vánszorogva. Regény az élet, melyet az évek osztanak fejezetekre.

Mennyi varázs van ebben a napban. Szinte újra éled az ember. Megnyugvással temeti a multat. Es terveket sző a romokon.

Bizalommal tölt el mindig az első nap. Remény fakad a szívekben. Edes, bohókás remény. Abrándokat szövünk csillogó szemekkel. Bájos, rózsás álmokat. Megyünk előre és a sejtést lassan felváltja a tudás.

Es erősen él bennünk a hit, hogy azok teljesebbé is mennek. Határtalan erőt érzünk magunkban. Nem riadunk vissza fáradtságtól, akadályoktól, hanem kiküzdenni akarjuk a terveket, melyeket erős hittel, sok reménységgel alkottunk.

Az utolsó napon pedig temetünk. A boldogan szőtt tervek közül alig megy teljesebbé egy is. Romba dől minden. Ember tervez, Isten végez. A sors nem marad nyugton. Sajt és lecsap. Eppen, mikor a legkevésbé reméljük. Hirtelen, egyszerre . . .

Romba dőlnek a remények. Megadással, megnyugvással adjuk meg magunkat a végzetnek. Romok mindenfelé. Ezek között találja az embert az új év.

Es a romokon építünk. Szövünk ábrándokat. Valamennyi egy színes álom. Feledjük ami elmult és lázas, ideges kíváncsisággal kutatunk a jövőben, akarjuk tudni, hogy mi lesz.

Feledjük, hogy nemrég még temettünk és örömmel üdvözöljük az első napot. A jelent. Azt az egy napot, a mely a mienk. Es a nagy örömtől elfeledtünk gondolkozni is.

A mult lett csupán gazdagabb egy évvel és a temetőhöz vagyunk közelebb egy lépéssel..

— Isteni tiszteletek. A nagybecskereki római katolikus plébánia-hivatal a következőkben állapította meg az ünnepi isteni tiszteletek sorrendjét: Holnap, Szilveszter napján reggel 8 1/2 órákor magyar mise és a közös főpásztori levél felolvasása magyar nyelven. 10 órákor német mise olvasása magyar nyelven. Délután 3 órára és szent beszéd német nyelven. Délután 3 órára magyar vecsernye, magyar szent beszéddel. 6 órákor hálaadás német szent beszéddel. Ejjél-6 órákor ünnepélyes szent mise. Ujév napján 7 1/2 órákor német mise. 8 1/2 órákor magyar mise. 10 órákor nagymise.

— A csendőrség köréből. V á r a d y Ede százados, a nagybecskereki csendőrszárny parancsnoka a jövő héten Szegedre utazik, ahol részt vesz a csendőrlégénység minősítvényi táblázatainak szerkesztési munkálataiban.

— Vasuti ülés. A T. H. E. vasutak igazgatósága tegnap dr. Dellimanics Lajos alispán elnöke alatt ülést tartott, melyen folyó ügyeket intéztek el. A kereskedelmi miniszteriumban megtartott anketáról a tegnapi ülésben még nem referáltak, miután a tanácskozással a miniszteriumban újév után folytatják.

— Csillaghullás A honvédség tartalékába a király 1900. évi január elsejei ranggal Lózaa Jenő és Löwy Zsigmond volt egyéves önkénteseket, kik az idén szolgáltak az 5. honvédszeregredben, tartalékos hadapród tiszthelyettesekké nevezte ki.

— A munkás bizottságból. A közigazgatási bizottságnak a mezőgazdasági munkásügyek elbírálására kiküldött albizottsága e hó 29. é. d. u. 5 órákor ülést tartott, melyen Rónay Jenő főispán, mint elnökön kívül résztvettek: Babics József, Karátsonyi Andor, Steinitzer Géza, Mangold Samu bizottsági tagok és Szépfly Elemér aljegyző, mint előadó. Négy elsőfoku ítélet került másodfoku elbírálás alá, azok közül kettőt a bizottság megsemmisített azon okból, mert panaszos felek az 1898. II. t. cikk szerint munkásszerződést nem kötöttek s így követelésüket közigazgatási uton nem érvényesíthetik. Jóváhagyatott a központi főszolgabírónak azon ítélete, melylyel Alacs Pál és társai tót-aradáci lakosokat a szerződészerűleg elvállalt munka megtagadása miatt 20 korona pénzbüntetésre és 3 napi elzárásra ítélte. Végre megváltoztatta a csenei főbírónak azon határozatát, melylyel Miok Stéva és társai román-kécsai lakosokat Aragyan Andria ellen munkabér iránt emelt panaszukkal elutasította és panaszosoknak megítélte a 76 hold buzaföld utáni munkajutalékot, mert jogos volt a munkások azon cselekménye, hogy megtagadták br. Jorgicsnál a cséplési munka teljesítését, mert a munkaadók már előbb megszegték a szerződést akkor, mikor a szerződött munkások mellőzésével csépeltek saját földjeiken.

— Képsorsolás. Németh Lajosnak „Ősz az erdőn” című festménye holnap délelőtt fél 12-kor fog kisorsolottni a vármegyeházán az alispáni kisteremben, Dellimanics Lajosné urnő felügyelete alatt és a hatóság személyek jelenlétében. A huzást Reitter Editke fogja megejteni.

— Vörheny. Ugy látszik, a járvány alábbhagyott, amennyiben a tegnapi napról csak egy megbetegedési eset lön bejelentve, ez pedig Krausz Jolán 15 éves, Váraljai utca 839. sz.

— Utadó. Torontál vármegye közigazgatási bizottsága kebelében alakult utadó-albizottság tegnap délután Rónay Jenő főispán elnöklésével ülést tartott. Vlaskalics Péra és tsai aracsi lakosok 50 frt 64 kr., Vitányi Ede t.-becsei lakos 6 frt 75 kr., Haasz és Deutsch csebzai lakosok 51 frt 62 kr., Kuczora István m.-cernyai lakos 7 frt 15 kr., Fein Fülöp n.-becskereki lakos 22 frt 30 kr., Tarina Jánosné m.-cernyai lakos 15 frt 29 kr., Friczka Sándor m.-cernyai lakos 17 frt 97 kr., Rózsa Ferenc öteleki lakos 9 frt, Hollinger János s tsai istvánföldi lakosok 24 frt 85 kr., Báró Nikolics Feodor rudnai lakos 150 frt 32 kr., Tolvádia község 202 frt 99 kr. utadó leirást kérnek. Az összes kérelmeknek hely adatott, kivéve báró Nikolics kérelmét, kinek csak 120 frt 25 krt irtak le.

— Baleset. Kopp Péter kocsiutó a nagybecskereki állomáson, tolatás közben egyik lábával a tolatómozdony alá kerülve, alsó lábszár-csontját eltörte. A kórházba vitték.

— Szilveszter-estély. A „Bégaszentgyörgyi társaskör” holnap, december hó 31. én saját helyiségeiben tréfás előadásokkal és táncal egybekötött zártkörű Szilveszter-estélyt rendez. Belépti-díj: személyjegy 1 korona, családjegy 3 korona. Kezdeté este fél 8 órákor.

— Szegény gyermekek fölruházása. Annak a műkedvelői előadásnak tiszta jövedelméből, melyet Rónay Jenőné ő méltósága kezdeményezésére rendeztek műkedvelőink, a mult héten 30 szegény gyermeket láttak el jó meleg téli ruhával. A 300 frton felüli összegből minden egyes gyermeknek jutott tiszta, szép felső ruha, valamint lábbeli. Kapott pedig 15 fiu és 15 leány ezekből a ruhákból, melyeket egy nemesen gondolkodó és jószívü uri nő lankadást nem ismerő buzgalma hozott össze. A kiosztást a városházán Reitter Oszkár rendőrkapitány eszközölte, ahol megjelentek a megajándékozott iskolás gyermekek, számszerint 22-en, szüleikkel együtt. A kapitány csinos alkalmi beszédet mondott, vázolta benne a kezdeményező urnő felelő gondolkodását, mely lehetővé tette, hogy annyi köny felzáríttassék. Könyzeve vitték el a szegény szülők tetőtől-talpig felruházott gyermekeiket, áldást kérve arra, aki ily szépen gondoskodott gyermekeikről. Ugyancsak a műkedvelői előadás jövedelméből 8 muzsalyi gyermek lett felruházva, akik között Sók a Ignác plébános osztotta ki, szívhez szóló beszéd kíséretében a jótékony és emberszeretet adományait.

— A gyámügyi küldöttség ülése. Torontál vármegye közigazgatási bizottságának gyámügyi küldöttsége tegnap Rónay Jenő főispán elnöke alatt ülést tartott, melyen a következő tárgyak nyertek elintéztést:

1. Felebbezése Colits Milivojné n. k. lakosnak kk. Gyemkics Radovan ellen tényleges birtoklás alapján a tulajdonjognak bekebelezése tárgyában. — Megváltoztatik.

2. Felebbezése Szika József s tsai n. k. lakosoknak a néh. Szika Miklós volt árva atyja tértiménye tárgyában. — Feloldatik és a felek meghallgatása elrendeltetik.

3. Kralics Károly t. almási lakos felebbezése birtokközösség megszüntetése tárgyában. — Feloldatik és a felek meghallgatása elrendeltetik.

4. Felebbezése Annau Adám n. k. lakosnak az özv. Annau Erzsébet, mint kk. gyermekei József és Stefánia gyámja részére házépítési célokra kiutalványozott 1000 frt tárgyában. — Feloldatik és pótlások rendeltetnek el.

5. Felebbezése Gyuraath János s tsai tót-aradáci lakosoknak az elmebeteg Pleva Erzsébet érdekében megkötött egyesség jóváhagyása tárgyában. — Feloldatik és a felekkel újabb tárgyalás rendeltetik el.

6. Felebbezése Kohn Samuel bécsi lakosnak kk. Kohn Oszwald házassága tárgyában. — I. foku határozat helybenhagyatik.

7. Felebbezése Kovács Sándor nagybecskereki lakosnak néh. Kovács Sándorné hagyatéka tárgyában alkalmával felmerült közjegyzői díjak megállapítása tárgyában. — I. foku határozat helybenhagyatik.

8. Grundhauser Katalin billédi lakos felebbezése kk. Grundhauser József tartásdíjának megállapítása tárgyában. — I. foku határozat helybenhagyatik.

9. Felebbezése Nityin Cvetya sárafalvi lakosnak néh. Vaszin István és Danica hagyatéki vagyonának kezelése tárgyában. — I. foku határozat helybenhagyatik.

10. Felebbezése Schulcz János tor.-szécsányi lakosnak kk. gyermekeit érdeklő jogügylet jóváhagyása tárgyában. — I. foku határozat helybenhagyatik.

11. Felebbezése özv. Rettinger Andrásné német-szárcsai lakosnak a Pfeiferne Saágh Zsuzsanna elleni perben Krsztics János ügyvéd részére kiállított ügyvédi díjlevél jóváhagyása tárgyában. Feloldatik az I. foku határozat és pótlás rendeltetik el.

12. Felebbezése Klein György nagy-özi lakosnak kk. gyermekeit megillető ház eladása tárgyában. — Helybenhagyatik az I. foku határozat némi módosítással.

13. Felebbezése Pervuleszku Antal n. k. lakosnak kk. Pervuleszku Irna feletti atyai hatalom megszüntetése tárgyában. — I. foku határozat helybenhagyatik.

14. Felebbezése Kovács Sándor nagybecskereki lakosnak néh. Kovács Sándorné után maradt 16000 frt biztosítása tárgyában. — I. foku határozat helybenhagyatik.

14. Felebbezése Schulcz Jakab csávosi lakosnak néh. Eck János s Katalin után maradt hagyatéka számadása tárgyában. — I. foku határozat helybenhagyatik módosítással.

16. Felebbezése Russován Mária t. ujfalu lakosnak Riesz Józseffel kötött adásvételi szerződés jóváhagyása tárgyában. — I. foku határozat helybenhagyatik változtatással.

— Köszönet. Dr. Billitz Albert urtól 2 frt 40 krt vettünk át, mint a „Kovácsok” asztalának gyűjtését, mely nemes adományért hálás köszönetet mond az izraelita nőegylet elnöksége.

Nyugalomba vonult plébános. Muszkálaj János pápai kamarás, új panáti róm. kath. plébános — mint levelezőnk jelenti — e hó 26-án búcsuzott el 40 évi lelkipásztorkodás után hivatától s vonult végleg nyugalomba lippai otthonába. Muszkálaj 1821. május 8-án született Podolinban. Középiskoláit Aradon és Egerben végezte, majd Nagyváradon halgatott két évig jogot. A teológiát Temesvárott végezte, 1844-ben szenteltetett pappá Mint segédlelkész Párdányon, Csanádpalotán, Karánsebesen és Rékásán működött. 1849-ben tábori lelkészi minőségben részt vett az olasz hadjáratban, honnét hazakerülve, Fehértemplomban, Nákófalván, Nagyjécsán, Tisza-Szent-Miklóson és Csiklovabányán működött, mint kisegítő. 1859. augusztus elején kapta meg az új panáti plébániát s negyven éven keresztül, egész a mai napig vezette azt hűveinek szeretete és nagyrabecselése mellett. A pápa 1892-ben titkos kamarási címmel tüntette ki. A 78 éves ősz pap agg kora dacára rendkívüli egészségével és szívós életével van megáldva. Magas életkorában kétszer is volt nagybeteg, de mindkét ízben győzedelmeskedett erős természetével a betegségen. Megható jelenet volt, mikor a karácsonyi ünnepek alatt az ősz pap utoljára lépett az ő megszokott szószékére, hogy búcsút vegyen hivatától. A templom zsúfolásig megtelt; minden ember feszült figyelemmel hallgatta az agg lelkipásztor szívhez szóló búcsuszavait, ki nemcsak nekik, de szüleiknek, nagyszülőiknek is szellemi oktatójuk volt. Karácsonyi mise után a közönség egész intelligenciája az előjárósággal együtt tisztelgett nála és búcsút vett a távozó lelkipásztortól. Vasóczy Ferenc községi jegyző magyarul, ifj. Schill Fülöp tanárjelölt pedig német nyelven tolmácsolta a lakosság érzelmeit és soha nem szűnő szeretetét. Klein Adám községi bíró az előjáróság nevében búcsuzott el tőle. Muszkálaj könyvezésig meghatottan választott szeretett hűveinek. Este fátylaszenével és szerenáddal lepték meg a búcsuzó lelkipásztort, ki már elutazott új otthonába, Lippára, ahol hátralevő éveit buzgó és érdemes munkásság után tölteni fogja.

Rodosavljevics Károly elhalálozásához. Megemlékeztünk Rodosavljevics, nyugalmazott főszolgabíró elhunytáról, mely megyeszerte őszinte részvétet keltett. A pancsovai főszolgabírói hivatal a következő gyászjelentést adta ki:

A pancsovai főszolgabírói hivatal tisztviselői kara és a pancsovai járás közönsége fájó szívvel tudatják szeretett kartársuk és illetve volt főszolgabírájuknak Rodosavljevics Károly, Torontál-vidék nyugalmazott főszolgabírája és a Ferenc József-rend lovagjának folyó évi december hó 27-én esti 10 órakor, életének 69. évében bekövetkezett elhunytát. Az elhunyt hűlt tetemei f. évi december hó 29-én délután 3 órakor fognak a pancsovai róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Pancsován, 1899. évi december hó 28-án. Nyugodjék békében!

Csütörtöki estélyek. A tél beálltával az otthon melegét a közönség legnagyobb része nem szívesen cseréli föl a nyilvános mulató helyekkel, ha ugyan itt Nagybecskereken általában lehetne ilyenekről szó. Vendéglőink, kávéházaink, hová intelligensebb hölgyközönség minden kényeskedés nélkül eljáratna, nincs. A jó cigánybanda is elment s így még kevesebb inger van az otthon elhagyására. A társasélet ez idén teljesen a családi otthonra szorult s ha nem lenne a farsangon át néhány táncestély, nyilvános társaslétről beszélnünk sem lehetne városunkban. Okát e dolognak hiába vizsgáljuk, különben sem tartozik a napibírók rovatába. Itt egyszerűen csak fölemlítjük, hogy másképp is volt, arra sokan fognak emlékezni. Hogy másképp is lehetne, az bizonyos és példa rá az a néhány család, mely a két év előtt meghonosított kaszinói csütörtöki estélyeket fen akarja tartani, vagy — ha úgy tetszik — újból divatba akarja hozni. Marcoin étterme azon helyiségek közé tartozik, hová a legigényesebb vidéki közönség is bátran és bizton beléphet s ha nem is Rác Gyula játszik az idén, a fiatal Györgyevics Mitó hegedűjátékát még mindig élvezettel lehet végig-

hallgatni. Hisszük, hogy a nagy közönség, ha tudomást vesz róla, miszerint a csütörtöki estélyeken a kaszinó kistermében ez idén is részt szoktak venni városunk színe-javából kikerülő társaság, ezentul nagyobb számmal fog megjelenni, mint eddig.

Uj vívótanfolyam. Agrima Gyula január 1-től kezdve 3 óra terjedő tanfolyamot nyit. Tandij: heti 3 óráért havonta 6 frt, heti 6 óráért havonta 10 frt, tanuló-ifjúság heti 3 óráért havonta 4 frt. Beiratkozni lehet naponta d. e. 9-11-ig, d. u. 2-8-ig a vívóteremben „Rózsaszálloda“ II. emelet, 21. szám.

A Loir-díj nyertese. Az ezer forintos Loir-díjat Vágó Pál festőművésztünk nyerte el, a párisi kiállításra festett huszár képével.

Egy szabó szomorú pillanatai. Bizonyos, hogy vannak oly foglalkozások, melyek bizonyos betegségeket okoznak. Gyakran hallottunk már szabóktól, kik heves csipőfájdalmaktól és oldalszurástól sokat szenvedtek s e bajokat a folytonos ülés, a levegő és mozgás hiánya által létrejött vérszegénység okozta. Heves főfájás, csipőfájdalom, oldalszurás, emésztési zavarok, az étvágy és álom hiánya szokott a vérszegénység következménye lenni. Ilyen esetben haladék nélkül alkalmazni kell oly gyógyszert, mely a vért újra helyreállítja s miután a Pink pilulának ezen a téren kitűnő eredménye van, azt kell használni s követni kell a Luisier Auguste evionnazi (Valais) szabó példáját:

Régóta rettenetes csipőfájdalmaktól szenvedtem — írja levelében — s ezáltal semmi munkát se végezhettem. Elvesztettem álmod s étvágyam, erőm elhagyott, heves főfájás és gyakori erős szivdobogás gyötört. Már remény nélkül kezdtem a nekem ajánlott Pink pilulákat használni s oly szerencsés voltam, hogy erőmet visszatérni s szenvedéseimet megszüntetni éreztem. Újra munkához láthattam s most fáradság nélkül dolgozom.

A Pink pilula tagadhatatlan erénye, hogy a vért megerősítve helyreállítja, az idegeket erősíti s hatása van minden betegségnél, mind a férfinel, mind a nőnél, mely a vér gyengeségétől ered, mint például: a sárgaságnál, a reumánál, idegbetegségeknek, főfájásnál, csipőfájásnál. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

Kerge és a geografia. Kerge ur a kellemetlen esős idő dacára bemelegkedett ma a redakcióba. Néma megvetéssel fogadtuk, amin ő cseppet sem ütközött meg, hanem odament egyik munkatársunkhoz és megkérdezte tőle:

— Mi baja?

Az bosszusan rántott egyet a vállán s úgy morgta.

— Semmi.

Kerge bátrabb lett.

— Ismétlem, mi baja?

— Ismétlem, semmi.

Kerge erre fölkielt és távozott. Mikor aztán már kívül volt, visszaszólt még egyszer:

— Lássák, az urak geografiát sem ismernek, különben tudhatnák, hogy Baja szabad királyi város.

Mire az ajtóhoz értünk, Kerge már a zárdánál járt.

Pártoljuk a hazai ipart. A maga nemében páratlan az az eredmény, melyet a fumei cacao és csokoládé gyár rövid idő alatt elért. Nem is csoda, hiszen az összes külföldi gyártmányoknál jobb és kellemes íze, tisztasága miatt általános kedveltségnek örvend a fumei csokoládé és a fumei cacao. A háziasszonyok, kik mindenfajta csokoládét és cacao-t próbáltak már, mind azt mondják: mégis csak legjobb a fumei csokoládé és cacao.

A hűtlenség a falon. Még a nyáron történt, hogy egy szép holdvilágos éjszakán Garcsév Lázár aracsai don Juan szerelmet esküdött Tomasev Evának. Beszélt neki muskátilis házikóról, napsugárról, holdvilágról, meg sok egyéb-ről, úgy, hogy Evácska csak úgy olvadozott a boldogságtól s éppen nem sajnált Lázártól egy pár csókocskát. De a legény utóbb másfelé is lepkéskedett s így történt, hogy elfelejtette Evácskát, aki egyszerű, szerény leányzó volt s éppen nem értett a raffinált szerelmekhez, ami uralkodóvá lett a XIX. század végén s úgy akaratni, hogy mesterkétséget visz bele az érzésbe, gondolatokba. A szegény leány csak sirt, kesergett, néha el is üzent Lázárért, de annak más dolga akadt s hajszolta a szoknyákat a falu másik végén. A leány aztán bosszúra gondolt. Nem olyanra, ami törvénybe ütközik, legkevésbé a vitriolra. Sokkal finomabb lelkű volt paraszt létére, semhogy ne fájt volna neki a szeretett legény szenvedése. De azt gondolta, hogy ott sebez, ahol jobban fáj Lázárnak. Garcsév háza a legfehérebb a faluban. Büszke is rá a gazda s gyakrabban tisztogatatta, mint más. Most, hogy nincsenek már messze a szerb ünnepek, a legény újra nagy tisztogatást rendelt el s szinte vakító fehér lett a ház fala. Tomasev Eva pedig szedett egy csomó kocsikecsés és kátrányt s reggelre teleházolta vele a falat. Lepingálta nagy, hatalmas ákom-bákomokkal a hűtlen alakját, aztán odairta mellé százszor is, hogy „hitzegő, hitzegő.“ Így állott bosszút, mert a faluban azóta csakis a kocsikecsés házu Garcsév Lázár mulatnak, aki valamikor nagyon szeretett egy leányt, de aztán hűtlentül elhagyta.

Ujévi üdvözlések megváltása címén dr. Mangold Samu, továbbá Oidal Antal s neje 10-10 koronát, a kegyesrendi ház pedig 4 koronát adott az árvaház javára. Ugyanezen címen Lucács Miklós és neje 4 koronát juttattak a nőegylet javára. — Ujévi üdvözlések megváltása címén a helyben építendő árvaház javára adakoztak: Perger Rezső 2 frt, Grünbaum Vilmos 2 frt, Prandel Rezső 1 frt, Boleszny Antal 2 frt, Vudj Irma 3 frt, Zimmerer Antal 1 frt, Wehner Valérie 1 frt, Andel Károly 2 frt, Stagelschmidt János 5 frt, Réber Ferenc 1 frt. Megelesch Demeter Treuer Mátyas temetésénél 1 frt 16 krt gyűjtött, amit szintén e célra szánt.

Azok a cigányasszonyok! Sztamorán Donauer Erzsébet javakorabeli leányzóhoz, kinek ábrázata májfoltos volt és ezenfelül olyanforma kinézésű, mintha arcával ült volna folytonosan egy nádszéken, beállított a napokban az ott ideiglenesen tanyázó sátoros cigányok két matrónája és egyenesen ajánlatot tőnek a szépségi fogyatkozásokban szenvedő koros hölgynek, hogy ők meg fogják szüntetni ezt a szépséghibát. Eljárásuk hasonlatos volt ehhez a történelmihez, amit Arany János olyan vonzóan ír le „A bajusz“ című humoros csillogó költeményében. Fűrdőkádba tessékelték a szépségrevágyó koros nimfát, ponyvát vetettek reá s folytonos varázsigeik mormolása közben rászégezték a feje fölé a ponyvát. Ezalatt a szoba összes ingóságai lábrakeltek. Legkülönösebb a dologban, hogy midőn szomszédai kiszabadították a piszkos léből, nem az üres szoba tünt fel előtte legelőszőr, hanem a tükrő hiánya. Hoztak ugyan neki a szomszédokból tükröt, de az éppen olyan pettyes ábrázatot mutatott, mint az ő régi tükrö, amit elvittek a cigányok. Elkieseredésében mi telhetett tőle — földhöz vágta a csunya tükröt, hogy az ezernyi darabra tört. Így írja meg a történetet nekünk sztamorai levelezőnk, okulásul azoknak, akik nem olvasták Arany János fentebb idéztük költeményét.

Varrógépek. Lapunk mai számához van mellékelve Broschko Ede hirdetése varrógépekről, a melyre ezton is felhívjuk a t. olvasó közönség figyelmét azzal, hogy ugyanott mindennemű löfegyverek és biciklik is kaphatók.

Selyem báliszövetek 45 krtól

14 frt 65 krig méterenként — saját gyáraimból —

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító).

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták posta fordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

— A Volta-kereszt használata eltiltva. Újságot olvasó ember lehetetlen, hogy a lapok hirdetési rovataiban ne találkozott volna azokkal a galván áramlatokat fejlesztő árukat hirdető cég nevével, a mely áruk ugynevezett Volta-féle kereszttek, órák, övök, gyűrűk, talpbetétek állítólag vissza adják az embernek egészségét s ifjonti erőt lopnak az elernyed tagokba, megszüntetik az idegességet. Csak az ég tudja, mi minden jótekonny hatást nem tulajdonított ezeknek, a mint kiderült, ártalmas tárgyakkal az a külföldi cég, a mely forgalomba hozta azokat. Most azután letűnt a dicsőségük a Volta-keresztnek, gyűrűnek, övöknek, mert a belügyminiszter a megyéhez is megküldött leiratában ezeknek a villamos áramot fejlesztő tárgyakkal orvosi rendelőnélküli használatát miután, mint a leirat mondja, — bebizonyított dolog, hogy azok bőrbetegségeket, sőt mérgezéseket is okozhatnak, — eltiltotta.

TÖRVÉNYSZÉK.

Építkezés embervérrel.

— december 30.

A Hiller-féle szeszgyár építését annak idején Leth Fülöp és Leth István nagybecskereki építőmesterek vállalták el. A múlt év november 14-én történt aztán, hogy a gyárnak Béga felé eső részén harmad emelet magasságban az állvány leszakadt s a rajta dolgozó 7 munkás a földre zuhant. Ennek következtében Jung Péter és Palatinus Róza oly súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy azokba belehaltak, Kerpatics Mihály, Harmath Teréz, Balog Mária, Kirtyánszky Zsiva és Kosztics Julia pedig részint súlyos, részint könnyebb sérüléseket szenvedtek.

Az állványozást és az egész építést Lethék közösen végezték s ugy osztották meg a munkát, hogy Leth István általánosan az építkezésnél felügyelt, rendelkezett, míg Fülöp naponta megtekintette a munkát s azt ellenőrizte. Így megállapítható volt, hogy az építkezésnél megkívánt biztonsági intézkedésekért Lethék tartoztak kizárólagos és közös felelősséggel.

A szakértői vélemény szerint az egész állványozás rendkívül gyenge, hiányos és könnyelműen összeállított szerkezet volt, mely nem felelt meg a biztonságnak, sem a szerkezet, sem a minőség tekintetében, sőt ha az anyag teljesen ép és egészséges lett volna, a leszakadt állvány még akkor is tul volt terhelve. Különbösen az állvány leszakadásának közvetlen oka az, hogy az állvány keresztgerendája szemmel láthatólag teljesen korhadt volt s a terhelés folytán ketté törött.

Tekintve, hogy az állványok felállítása s az anyag megválasztása Lethék felügyelete alá tartozott s a vizsgálat adataival nem bizonyult elfogadhatónak az a védekezés, hogy az állványgerendákat a kőművesek használták fel a saját felelőségükre, — a törvényszék nem tartotta menthetőnek a mulasztást s nyilvánvaló lett előtte, hogy a bekövetkezett két haláleset és öt rendbeli sérülés Lethék közös mulasztására, illetőleg gondatlanságára vezethető vissza s a két Leth fivért gondatlanságból okozott emberölés vétségéért helyezte vád alá.

Tegnap délután tartotta meg ebben az ügyben a nagybecskereki királyi törvényszék a végtárgyalást. (Elnök Kiss Sándor, előadó dr. Polgár Sándor, szavazóbíró dr. Kovács Károly, jegyző dr. Wertheim Gyula, ügyész dr. Lauka József, védő dr. Billitz Béla és Kerpatics sértett képviselője dr. Annau Ernő.)

A mostani tárgyaláson, a mely folytatása egy régebbinek, a törvényszék arra fektette a fősúlyt, hogy ki építette fel a kérdéses állványt? A tanuk vallomása szerint Leth Fülöp rendszeren ki szokta volt jelenteni, hogy a kőművesek tegyenek jelentést, ha elkészülnek egy-egy állvánnyal s így a jelen esetben is megmondta ezt. A kőművesek azonban elmulasztották Lethet értesíteni, noha maguk is észrevették, hogy az egyik gerenda korhadt s dacára a figyelmeztetésnek, mégis felhasználták.

Erdélyi Ferenc és Rosul Zsiva tanuk vallottak így, de elmondták azt is, hogy Leth a munka megkezdése előtt figyelmeztette az összes munkásokat:

— Komoly emberek vagytok, vigyázzatok életetekre s ha bármiféle hibát észrevesztetek, jelentétek azonnal!

A bizonyítási eljárás befejeztével dr. Lauka alügyész tartotta meg vádbeszédét. Hangsúlyozza a könnyelműséget, melyet az állványok felépítésénél lehetett tapasztalni s itt sürően hivatkozik a szakértői véleményre. Szerinte egyedül Lethék a felelősök, a kiknek fokozatos gondosságot kellett volna tanúsítaniok s mégis elmulasztották azt. Beszéde végén a 290. §-ba ütköző s a 291. §-s szerint minősülő gondatlanság által okozott emberölés vétsége miatt kéri vádlottakat elítélni. Enyhítő körülménynek kéri betudni, hogy Lethék figyelmeztették a munkásokat, legyenek óvatosak

és tegyenek jelentést ha hibát vesznek észre.

Dr. Annau Ernő magánvádoló magáévá teszi az ügyész által elmondottakat s kéri Kerpatics részére a kért 2000 frtnyi kártérítés megítélését.

Dr. Billitz Béla védő hangsúlyozza, hogy az építkezésnél sok jó, egészséges fa volt, Kerpatics, Jung és Szelgrád munkások mégis a korhadt oszlopokat használták fel. A napszámosnak veleszületett hanyagsága nyilvánul ennél a bal-esetnél. Szerinte itt arról lehet szó, hogy kit terhel felelősség a korhadt oszlopok felhasználása végett? E miatt pedig maga a munkás vonható csak felelősségre, mert a pallér felelősége nem absorbeálja a munkás felelőségét és ez utóbbi köteles az ember átlagos gondosságával eljárni; ha pedig ezt elmulasztja s e mulasztásból kifolyólag éri őt baleset, ez esetben a pallért nem terheli felelősség. Leth mindent megtett, a mi mint embernek és pallérnak kötelessége volt, saját munkásainak merészségeért és könnyelműségeért pedig nem vonható felelősségre. Miután pedig az oszlop korhadt volta okozta a balesetet, e miatt pedig Leth nem üldözhető, kéri a felmentését azzal, hogy az állvány többi apró szerkezeti hibái az 1879. évi XL. t. c. 117. §-ába körülírt kibágást állapítják meg.

Esti 7 órakor hozta meg a törvényszék ítéletét, mely szerint Leth Fülöp a btk. 290. §-ába ütköző és a 291. §-s szerint minősülő két rendbeli gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt, továbbá a btk. 310. §-ába ütköző és a 2. szakasza szerint minősülő 4 rendbeli súlyos testi sértés vétsége miatt a 91. szakasz alkalmazásával 6 havi fogságra, továbbá 380 forint pénzbüntetésre, Leth István, ugyanezen minősítés szerint 4 havi fogságra és 240 forint pénzbüntetésre ítéltetik.

Az indokolás szerint Lethéknek fokozott gondosságot kellett volna kifejteniök s nem kellett volna megelégedniök azzal, hogy egyszerűen utasítják a munkásokat óvatosságra. Nem fogadható el azon védekezésük sem, hogy az állványokat évente egyszer megvizsgálták, mert a gondos pallér minden egyes alkalommal teljesíti ezt az ellenőrzést s nem várja a munkások jelentését. Terhelő volt továbbá rájuk nézve, hogy mikor a felsőbb emeleket építették, az alsóbb emeleteken készített állványokat lerombolták. A törvényszék súlyosító körülménynek vette, hogy a szerencsétlenségnek két haláleset és több súlyos sebesülés fordult elő. Enyhítő vádlottak büntetlen előélete.

A kártérítést igénylők panaszukkal polgári utra lettek utasítva.

Lethék felelősek az ítélet ellen, ugyszintén az ügyész is súlyosítás végett.

TÁVIRATOK.

A szerb király Bécsben.

Budapest, dec 30. (A „Torontál” eredeti táv.) Bécsből jelentik: Sándor szerb király ma délelőtt meglátogatta a Práter-beli kaszárnyákat, továbbá az osztrák téli kiállítását.

A tápió-györgyei titok.

Budapest, dec. 30. (A „Torontál” eredeti táv.) Tápió Györgyéről jelentik: Teszary József vizsgálóbíró ma reggel kilenc órakor maga elé idéztette Fluk Mária, az elhunyt Gottescha Gyula menyasszonyát. A kisasszony megszakítás nélkül az egész délelőttöt a vizsgálóbíró előtt töltötte el s még ebédre sem mehetett haza. Gottescha Béla holttestének exhumálását tegnap, pénteken végezték. A titokzatos haláleset óta Fluk Mária kétszer volt lenn Zsombolya mellett a Pálmásirban, Gottescha Gyula szülőinél; első alkalommal a följelentés visszavonását, második alkalommal pedig a völgegyéhez intézett leveleinek a visszaadását kérte, de eredménytelenül.

Hajótörés.

Budapest, dec. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Folkestone közelében egy német postagözös tegnap hajótörést szenvedett. A vihar miatt nem lehetett mentőcsónakokat kiküldeni. A hajó mindenestül elsüllyedt.

A délafrikai háború.

Budapest, dec. 30. (A „Torontál” ered. táv.) Londonból jelentik: Kimberley mellett kisebb csatározás folyt le, melyben az angolok visszaverték a burok őrjáratát.

Musztafa konzul — kairói hírek szerint — aki különben ismeretes egyiptomi agitátor, levelezést tart fenn Leyds transzváli követtel, aki állítólag bizgatta Musztafát, hogy elérkezett végre Egyiptom felszabadulásának az ideje az angol felügyelet alól.

Ladysmith mellett heves ütközet folyt le. White tábornok állítólag kirohanást intézett és megszállotta a közeli dombokat.

Laurenco-ból (Mozambique) jelentik, hogy mindinkább jobban megerősödik a gyanu, hogy a burok összeköttetésben állanak egy pretoriai idegen konzulátussal.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. december 30.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	100 kilogr. ára		kilós	100 kilogr. ára		
		frtől	frtíg		frtől	frtíg	
Bánsági	6	76	7.55	7.60	80	8.05	8.15
Tiszavidéki	„	76	7.55	7.65	80	8.10	8.20
Pestvidéki	„	76	7.50	7.60	80	8.05	8.15
Bácskai	„	76	7.70	7.85	80	0	0

Rozs	uj	elsőrendű	kilós	
			70	72
„	„	másodrendű	—	—
„	„	takarmány	60-62	5.70
„	„	égetni való	62-64	5.45
„	„	sörfőzésre való	64-66	6.25
Zab	„	—	39	41
Tengeri	„	bánsági	—	4.60
„	„	másnemű	—	0

Határidő-üzlet.

Budapest, dec 30. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Gyöngye vételkedv, csöndes üzletmenet. Eladott mintegy 43.000 mm buza. Kötetett:

Buza 1900. áprilisra	7.84—7.85
Buza 1900. szept-re	7.96—7.97
Rozs áprilisra	6.42—6.43
Zab áprilisra	5.05—5.06
Tengeri 1900. májusra	4.95—4.96

VASUT-ÜGY.

13709. sz. 1899.

Torontáli h. é. vasutak.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott üzletigazgatóság Szécsány állomáson levő vasuti vendéglőjét 1900. évi február hó 1-től bérbeadni óhajtván, ennek bérbeadására ezennel pályázatot hirdet.

A pályázni kívánók felhívhatnak, hogy 50 kros bélyeggel ellátott ajánlataikat legkésőbb f. évi december hó 31-ig déli 12 óráig alulírott üzletigazgatósághoz „Ajánlat 13709/99. számhoz” megjelöléssel nyújtsák be.

Az ajánlatban világosan kiteendő, hogy pályázó a torontáli h. é. vasutaknál érvényben levő általános és idevonatkozó különleges feltételeket, melyek alulírott üzletigazgatóság forgalmi osztályánál a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, ismeri és elfogadja.

Megjegyeztetik még, hogy a fentemlített vendéglő bérbeadásánál a szükséges vendéglői butorok és berendezések a torontáli h. é. vasutak részéről bocsátatnak bérlelőnek rendelkezésére.

A bérleti díj évi 1000 koronában állapított meg.

Bérlő köteles az elvállalt köteleességek betartásának biztosításánál 600 koronát készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni.

A torontáli h. é. vasutak üzletigazgatósága fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhasson.

Nagy-Becskek, 1899. december hó 14-én.

Az üzletigazgatóság.

Hirdetések.

Szimentali bika

2½ éves, testhossza 2.35 em., továbbá

5 darab

tenyészmen

eladó.

Bartzer István,

(Billéd.)

1109-22

Van szerencsém t. ügyfeleimet és a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy

ügyvédi irodámat

az Orsó-féle Hunyady-utcai házból a Megyeház utca 1. sz. a

Demkó-féle háznak, vagyis a volt Pest-szálloda épületének első emeletére helyeztem át.

Nagybecskerek, 1899. december hó 18 án.

Dr. Nagy Dezső,
ügyvéd.

1094-3.3

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármimemű csuzos bántalmi, u. m. köszvény, csuz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idűltek eseteknél is már egyszeri bedörzsolésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapest: Török József ur gyógyszer-tárában, Király-utca 12. és dr. Egger A. ur. gyógyszer-tárában, Váci-körút 17. szám. — Ugyisint a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél
S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Ugyisint Nagybecskereken:
Benkovich Mihály
gyógyszerésznél. 928-10.10

Ház-eladás.

Nagybecskerek városából való elköltözés végett

két sarokházamat

kedvező feltételek mellett eladom.

Cím e lap kiadóhivatalában.

Richter-féle Hörgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirnevés háziszor ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsoléseként alkalmaztatik köszvény, csuznál, tagzaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsolésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Hörgony-Pain-Expeller, gyakorta Hörgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárában készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-bérbéti utánszat van forgalomban.

Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Hörgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

Raktár: (972-35.11)

Benkovich Mihály gyógyszer-tára Nagybecskerek.

Alibunári házk. főszolgabírósgától.

1754. házk. szám 1899.

1117-1.1

Idézés.

Szekesán Georg és Szekesán Vása, mint a Román Petre községi 312. számú Szekesán-féle házközösség ismeretlen tartózkodású családtagjai ezennel felhivatnak, hogy a házközösség megszüntetése céljából 1900 évi január hó 30-ik napjának d. e. 9 órájára Román-Petre község-házához kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg, vagy Zsiván István közgyám, román-petrei lakost, mint a részükre kinevezett gondnokot célszerű képviselőikre utasítsák, ellenkező esetben pedig ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Kelt Alibunárott, 1899. évi december hó 21-én.

Napholz Lajos,
házk. tb. főszolgabíró.

Alibunári házk. főszolgabírósgától.

1869. házk. szám 1899.

1116-1.1

Idézés.

Szekesán Persza, mint a Román-Petre községi 117. számú Szekesán féle házközösség ismeretlen tartózkodású családtagja ezennel felhivatik, hogy a házközösség megszüntetése céljából 1900 évi január hó 30-ik napjának délelőtti 9 órájára Román-Petre község-házához kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjen meg, vagy Godja Avram albiró urat, román-petrei lakost, mint a részére kinevezett gondnokot célszerű képviselőikre utasítsa, ellenkező esetben pedig ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Kelt Alibunárott, 1899. évi december hó 21-én.

Napholz Lajos,
házk. tb. főszolgabíró.

A nagyszentmiklósi főszolgabírótól.

12334. szám 1899.

1118-3.3

Pályázati hirdetmény.

A kis-zombori körjegyzőséghez tartozó Porgány kisközségben ujonnan rendszeresített szülésznői állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhivom a pályázni óhajtokat, hogy szülésznői oklevéllel felszerelt kérvényüket hozzám 1900 évi január 15-éig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezett pályázatokat figyelembe nem fogom venni.

A szülésznői állással 50 frt évi fizetés, első szülési esetben 2 frt, a többieknél 1 frt közreműködési díj jár. Szegényeknél ingyen tartozik közreműködni.

Az ápolási időtartam 8 nap.

Nagy-Szt.-Miklós, 1899. évi december hó 18-án.

Hadfy Károly,
főszolgabíró.

8947. I. szám 1899.

1116-3.3

Hirdetmény.

Melencze község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező

cserépegető kemence

1900. évi január hó 1-től kezdve hat évre, a

vásári és piaci beszédési jog

pedig 3 évre, 1899. évi december 31-én délelőtti 9 órakor Melencze község-házánál nyilvános árverés útján bérbeadni fog.

Közelebbi feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Melenczén, 1899. december hó 23-án.

Predragovics,
jegyző.

Miczity Ráda,
bíró.

„Fényképészet.”

Alulírott, mint cégtársa a

Stockmann és Knozer

cs. és kir. osztrák, magyar és szerb királyi udvari fényképészetnek (Bécs és Baden) van szerencsém tisztelettel a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Várady-féle házból, Váraljai utca 830/12. szám alatt levő FÉNYKÉPÉSZETI TERMET átvettem, azt elegánsan és ujonnan berendeztem, vasárnap, azaz december hó 10-én megnyitottam.

Felvételeket naponta bármily időjárás mellett eszközölök.

Képeket a legkisebb alaktól egész életnagyságig, rendes vagy festett kivitelben, nemkülönben minden e szakmába vágó munkálatokat elvállalok mérsékelt árak mellett.

Kiváló tisztelettel

Stockmann Károly.

1103-2.2

Eladás gyári áron alul!

Egy új ház építése folytán felhagyok az 1802. óta fennálló

arany-, ezüst- és ékszerüzletemmel,

amiért is mindent a gyári áron alul adok el.

Ugyisint eladom a szerszámokat és ezüstszerényeket is.

Helmbold Károly,
ékszerész

Nagybecskereken.

(1011-10.6)

Alkalmas karácsonyi és újévi ajándékok.

T**Torontáli Szőnyeggyár R.-T. N.-Becskekerek.**

A n. é. közönség tudomására adjuk, hogy gyárunk a detail elárúsítással többé nem foglalkozik, hanem készítményeink ezentúl en detail kizárólag **Grünbaum Vilmos** nagybecskereki cég **Torontáli Szőnyeggyár R.-T.** raktárában lesznek kaphatók, az általunk meghatározott gyári árak mellett, hol minden megrendelés is átvétetik.

Honi gyártmányunkat további becses pártfogásába ajánlván,

Kitünő tisztelettel

Torontáli Szőnyeggyár R.-T.

Kapcsolatosan a fenti értesítéssel, van szerencsém a n. é. közönséget a szőnyegkiállítás megtekintésére meghívni.

Állandóan készletben tartatnak: **Nagy és kis szőnyegek, ágyelők, diván- és hintaszék-szőnyegek, portierek, függönyök, futószőnyegek** stb.

Megrendelések legpontosabban teljesítettek.

Kitünő tisztelettel

Torontáli Szőnyeggyár R. T. Raktár

GRÜNBAUM VILMOS, Nagybecskerek.

1038-10.10

Alkalmas karácsonyi és újévi ajándékok.

Hirdetések felvételnek a „**TORONTÁL**” kiadóhivatalában.

Hatóságilag engedélyezett

végladás!!

Üzletem teljes felhagyása folytán dusan berendezett

uri-, női és gyermek-ruha

raktáromon levő összes árukészletet mélyen a **bevásárlási áron alul** eladom.

Raktáron levő posztók ruhekészítésnél a bevásárlási áron alul feldolgoztatnak, vagy pedig méterenként a bevásárlási áron alul eladatnak.

Miután raktáromat mielőbb eladni szándékozom, ajánlatos, hogy

mindenki ezen még nem létezett előnyös alkalmat felhasználja és ezen cikkekbeni szükségletét, melyeket a **bevásárlási áron alul** is eladok, nálam fedezze.

Kiváló tisztelettel

Wassermann Károly.

1058-4.4

13341. tlkvi szám 1899.

1112-1.1

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Steinitz Kálmán és fia nagyikikindai cég végrehajthatónak Velicskovits Izidor örököse Velicskovits Szima karlovai lakos végrehajtást szenvedő elleni 32 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Karlova község határában fekvő 244. számú tlkvb. A. I. 332-333. hrsz. 31. öisz. a. foglalt ház és beltelekből Velicskovits Izidor jutaléka 814 frt kikiáltási árban 1900 évi február hó 3-ik napján d. e. 9 óraor Karlova község házában árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 30 nap, a másodikat 60 nap, az utolsót 90 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatalnál, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbírótlkvi irattárában és Karlova község előljárásgánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál, 1899. évi november hó 21-én.

Szabó,
kir. aljbíró.

Az uri-utcában, 267. sz. a. egy 3 szoba, konyha, étéskamra, faszin és pincéből álló

lakás

azonnal kiadandó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 966-x.16

Utolsó előtti hét!!

100.000 korona érték

5 egyenként 20.000 korona érték

20% levonással készpénzben

kétségkívül a legszebb és legczélszerűbb

UJÉVI AJANDÉK

mely a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára rendezett

NAGY JÓTÉKONYSÁGI SORSJÁTÉKÁNAK

1118-7.4

egyetlen sorsjeggyel nyerhető

csak 1 koronáért.

Minden egyes sorsjegy mind a

6 s így egy sorsjeggyel mind a

6 huzáson utánfizetés nélküli játszék,

főnyeremény megnyerhető

200.000 korona összértékben.

— Első huzás visszavonhatatlanul már 1900. január 4-én. —